

[Laurits Pedersen.]

Byerne, vil give mig Ret i, at denne neutrale Stilling, som Andelsbevægelsen har, og som har været Grundlaget for det udmærkede Samarbejde mellem disse to Organer, har været af den allerstørste Betydning. Jeg tror ikke, nogen af dem, der har haft med dette praktiske Arbejde at gøre, vil godkende den Tale, Statsministeren holdt paa Hinds-gavl, fordi, hvis denne Tale skulde føres ud i sin Konsekvens, vilde den skabe meget alvorligt Afbræk i dette udmærkede Samarbejde.

At den højtærede Statsminister ogsaa i Slutningen af denne Tale berørte Skatte-spørgsmaalet uden i Virkeligheden at sige noget om det, kan jeg godkende, fordi Statsministeren henviser det til den siddende Skattekommission, og det vil være ganske rimeligt, at denne Kommission, naar den skal afgive Betænkning, ogsaa tager hele dette Spørgsmaal op til Behandling, saaledes at det kan faa en mere moderne Udformning, end det har i Øjeblikket.

Jeg vil gerne knytte et Par Bemærkninger til de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch fremsatte i sin Ordførertale. Det plejer jeg at gøre, og jeg maa sige, at der var en afgørende Forskel mellem den Tale, det ærede Medlem holdt i Aar, og de Taler, han har holdt de foregaaende Aar. Naar jeg tænker paa de voldsomme Spring, det ærede Medlem har gjort tidligere fra det ene Oppositionsparti til det andet for at kritisere deres Stilling og Fremfærd, saa fik jeg i Aar et andet Indtryk, nemlig det, at det ærede Medlem paa Baggrund af de Begivenheder, der har fundet Sted i Europa, havde lagt sin Tale an paa en anden Linie. Det skulde alt sammen være fordomsfrit, som en af de foregaaende Talere har opholdt sig en Del ved i Dag; det kan man udmærket forstaa. Det ærede Medlem Hr. Steen var jo inde paa, at han havde gjort sig de allerstørste Anstrengelser for fordomsfrit at undersøge, hvorledes hele Stillingen var nede i Centraleuropa, og man kan udmærket forstaa, at dette Ord „fordomsfrit“ er udmærket og skal bruges af disse Partier, der i disse Aar har skullet revidere deres Standpunkter til visse Spørgsmaal i meget væsentlig Grad. Det er jo ganske interessant at se for det radikale Partis Vedkommende, at skønt de var med til at gennemføre Forsvarslovene i 1937, gør de sig de allerstørste Anstrengelser ude paa Møder for at forklare Vælgerne, at der jo ikke er sket noget i det Spørgsmaal: vi staaar jo praktisk taget, som vi altid har staaet med vore Standpunkter i Behold for

dette Spørgsmaals Vedkommende. Derfor er det ganske interessant at lægge Mærke til den Forskel, der har været under Finanslovdebatten i Aar og de foregaaende Aar.

Men det, som man Gang paa Gang er vendt tilbage til ganske naturligt ogsaa fra socialdemokratisk Side, er jo dette, at skønt dette Parti nu har været det førende Regeringsparti snart i 10 Aar, har man ikke forstaaet at føre en økonomisk Politik af en saadan Karakter, at det kan siges, at Landet har en forsvarlig Erhvervspolitik. Man behøver jo bare at se paa de Tal, som nævnes saa tit her i denne Samling, Arbejdsløshedstallene. Man holder ikke af det fra socialdemokratisk Side, og det er ganske naturligt, for hvis det var et andet Ministerium, f. Eks. et Venstre- eller et konservativt, der førte en Politik, der kunde notere saadanne Arbejdsløshedstal, saa blev der saamænd ikke Brug for andet end store Bogstaver paa Forsiden af de store og smaa „Social-Demokrater“. Man maa huske paa, hvor store Bogstaver de kunde bruge i 1929 om den Arbejdsløshed, der var da. Men det er jo et Spørgsmaal, som er berørt saa tit ogsaa under denne Debat, at jeg ikke skal opholde mig meget ved det, for det er Ting, som vi trods Grundlov og Valglov kommer til at tale en lille Smule med hinanden om, hvis vi skal have de mange Valg, som der paatænkes afholdt i Løbet af det kommende halve eller hele Aar.

Det er ganske ejendommeligt, at man nu er i Færd med at lave en ny Grundlov, skønt det sker — det tør jeg roligt sige — under den største Ligegyldighed hos Befolkningen; man kommer ikke ud til et Møde, det være sig paa Landet eller i Byen, hvor Vælgere interesseret spørger: Hvordan gaar det med Grundloven? Nej, man er i Virkeligheden saa rystende ked af, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har lavet det Forlig med Regeringspartierne.

Men naar den Ligegyldighed, der hersker i Befolkningen over for dette Spørgsmaal, er saa stor, skulde man fra Partierne herinde have forstaaet, at saa bør Rigsdagen ikke lave en ny Grundlov. Hvis man overhovedet skulde beskæftige sig med det Spørgsmaal, skulde man gøre det i Enighed at rette ved det i den nuværende Forfatning, som alle er klar over er skævt. Jeg skal ikke spaa, men jeg tror, at det vil blive en meget slem Dag for visse Partiførere, ogsaa for det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, den Dag Folkeafstemningen skal finde Sted. Jeg tror, det vil blive en spændende Dag, fordi ingen ved, om der kan skabes en saadan Interesse, at der kan